

Onderwerp Noodopvang AMV Hanzeplaza

Steller/telnr. 5.1.2e en 5.1.2e / 86 06 Bijlagen 3 Directeur S. Schutte Fatale datum
 Registratienummer volledige eSuite-zaaknummer (incl. jaartal bijv. -2021)
 Portefeuillehouder Molema Overlegd met 5.1.2e

Voorstel voor agendering ☐ Discussiedeel ☒ Conformdeel
 Classificatie ☐ Openbaar ☐ Intern ☐ Vertrouwelijk ☒ Geheim
 Publiciteit ☐ Persbericht ☐ Persconferentie:
☒ Geen publiciteit, want
 Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: ☐ Maand ☐ Jaar
 Raad LTA nee: ☒ Niet op LTA

Voorgesteld collegebesluit

Het college besluit:

1. in te stemmen met het verzoek van het COA om noodopvang voor 60 AMV's te realiseren in HanzePlaza voor de duur van minimaal 1 en maximaal 2 jaar;
2. in te stemmen met het verzoek van het COA om tot aan de oplevering van Hanzeplaza 30 AMV's op te vangen aan de Europaweg;
3. de bestuursovereenkomst met het COA vast te stellen;
4. geheimhouding op te leggen ex art. 55 Gemeentewet ten aanzien van bovenstaande tot de buurt is geïnformeerd;

Samenvatting

Reeds voor het zomerreces heeft uw college ingestemd met de op 13 juli jl. ingediende memo betreffende de voorbereidingen om Hanzeplaza beschikbaar te stellen als crisisnoodopvang (CNO) voor asielzoekers (bijlage 2). Van deze mogelijkheid heeft COA om redenen geen gebruik gemaakt. Tijdens het reces is nogmaals door COA met de gemeente Groningen contact opgenomen met het verzoek Hanzeplaza in te richten als noodopvang voor 60 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV). Dit uitbreidingsverzoek voldoet aan de opgave zoals genoemd in de bestuursovereenkomst met het Rijk d.d. 10 februari 2023 (bijlage 3) en beantwoordt tevens de dringende oproep van het COA en Nidos van 26 juni 2023 voor AMV opvang (bijlage 4) en de brief van de staatssecretaris van 6 juni 2023 op het terrein van asielopvang waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor de AMV's (bijlage 5). Dit in acht nemende is het voorstel om met het verzoek van het COA, om in Hanzeplaza een noodopvang voor 60 AMV's te realiseren voor de duur van minimaal 1 en maximaal 2 jaar, in te stemmen. Voorts is het voorstel om in te stemmen met het verzoek van COA om tijdelijk (circa 2 maanden) 30 AMV's te huisvesten aan de Europaweg totdat de noodopvang voor AMV's in Hanzeplaza gereed is. Dit verlicht per direct de druk op de AMV locatie in Ter Apel.

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

Momenteel is dagelijks vrijwel ieder bed voor AMV's bij het COA bezet. Dit speelt in het hele land en wordt met name zichtbaar in Ter Apel waar de maximale opvangcapaciteit voor deze jongeren dagelijks onder druk staat. Zo verblijven er op dit moment 5 keer meer AMV's dan is toegestaan. Ook in andere delen van het land zijn de zorgen groot en verblijven AMV's op opvanglocaties die daar niet geschikt voor zijn. In dit kader hebben het COA en Nidos aandacht gevraagd voor deze doelgroep en benoemt ook de staatssecretaris het tekort aan opvangplekken voor AMV's (bijlage 4 en 5). Het COA en Nidos zetten zich onvermoeibaar in om meer opvangplekken te realiseren voor deze groep en zijn daarbij mede afhankelijk van gemeenten. Gelet hierop heeft het COA aan de gemeente Groningen gevraagd om Hanzeplaza beschikbaar te stellen als noodopvang voor 60 AMV's totdat de uitbreiding van de Sint Petersburgweg is gerealiseerd (naar verwachting eind 2024, zie collegevoorstel 83234-2023 'Uitbreiding AZC Sint Petersburgweg' van steller **5.1.2e**). In de bestuursovereenkomst tussen de Groninger gemeenten en het ministerie van Justitie en Veiligheid d.d. 10 februari 2023 over de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden is opgenomen dat de gemeente Groningen 20 opvangplekken voor AMV's realiseert met ingang van mei 2023, hetgeen tot op heden niet is gelukt. Het verzoek van het COA om een noodopvang te realiseren in Hanzeplaza voor 60 AMV voldoet dan ook aan de opvangopgave en geeft verlichting in Ter Apel en stabiliteit aan deze kwetsbare groep.

Omdat de nood aan opvangplekken hoog is en de realisatie van de opvanglocatie in Hanzeplaza circa twee maanden in beslag neemt, heeft het COA verzocht om per direct 30 AMV's te huisvesten aan de Europaweg tot de noodopvang in Hanzeplaza is opgeleverd.

Kader

- Bestuursovereenkomst COA en gemeente Groningen betreft noodopvang AMV Hanzeplaza (bijlage 1);
- Bestuursovereenkomst 'opvang asielzoekers en Oekraïense ontheemden' d.d. 10 februari 2023 (bijlage 3);
- Oproep COA en Nidos voor AMV opvang d.d. 26 juni 2023 (bijlage 4);
- Dringende oproep van staatssecretaris van der Burg van 6 juni 2023 op het terrein van asielopvang (bijlage 5);
- Bestuursovereenkomst COA en gemeente Groningen betreft de Europaweg (bijlage 6);
- De te huisvesten doelgroep in Hanzeplaza is een afspiegeling van de minderjarige vreemdelingen die zich aanmelden in Ter Apel, waarbij het merendeel de Syrische, Eritrese en Somalische nationaliteit bezit.

Mogelijke oplossingen

Noodopvang Hanzeplaza

Realisatie van de noodopvang betekent een verlichting van de druk op de AMV opvanglocaties, met name in Ter Apel. Het COA heeft aangegeven gebruik te willen maken van Hanzeplaza als noodopvang totdat de uitbreiding van de Sint Petersburgweg tot regulier AZC is gerealiseerd. Het AZC aan de Sint Petersburgweg wat plek biedt aan circa 600 asielzoekers zal naar verwachting eind 2024 worden opgeleverd. Op dit AZC wordt tevens ruimte beschikbaar gesteld voor de opvang van AMV's (circa 50). De startnotitie ten aanzien van de uitbreiding van de Sint Petersburgweg wordt binnen enkele weken aan uw college voorgelegd.

Kortdurende opvang aan Europaweg

Omdat de nood aan opvangplekken voor AMV's hoog is en de realisatie van de opvanglocatie in Hanzeplaza circa twee maanden in beslag neemt, heeft het COA verzocht om per direct 30 AMV's te huisvesten aan de Europaweg tot de noodopvang in Hanzeplaza is opgeleverd. Hierover zijn gesprekken gevoerd tussen de gemeente en het COA, waarbij een aantal voorwaarden zijn gesteld voor de kortdurende opvang van deze jongeren aan de Europaweg. Op dit moment wordt het maximaal aantal asielzoekers opgevangen aan de Europaweg, te weten 350. De gemeente heeft tijdens de gesprekken met het COA aangegeven het maximale aantal van 350 plekken niet te willen overschrijden. In overeenstemming met het COA is voorgesteld om op basis van natuurlijke uitstroom en een tijdelijk instroomstop 30 opvangplekken te creëren voor AMV's tot deze doelgroep overgeplaatst kan worden naar Hanzeplaza.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het draagvlak in de gemeente Groningen voor het realiseren van opvanglocaties is behoorlijk groot. Dit laat onverlet dat het cruciaal is dat er zorgvuldig wordt gecommuniceerd met omwonenden en nabijgelegen ondernemingen. COA en de gemeente Groningen trekken in deze samen op en stemmen de communicatie op elkaar af.

De omliggende bedrijven en (indien van toepassing) omwonenden zullen tijdig en volledig geïnformeerd worden over de noodopvang aan Hanzeplaza. Het voorstel is om hen gelijk na akkoord van uw college per brief op de hoogte te stellen. Ook zullen de betreffende gebiedsmanagers worden geïnformeerd die het contact kunnen leggen met de (voorzitter van) de bedrijvenvereniging (WEST).

Voordat de eerste bewoners worden geplaatst krijgen omwonenden en ondernemers vanuit het COA een rondleiding door het nieuwe complex. Hierbij kunnen zij ook vragen stellen over het beheer en de contactpersonen voor de locatie van Hanzeplaza. Daar zijn ook vertegenwoordigers van de gemeente bij aanwezig.

Financiële consequenties

Alle kosten voor de realisatie van de noodopvang worden gedragen door het COA.

Overige consequenties

Onderwijs

De druk op het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs binnen de gemeente Groningen is hoog. Met de komst van een noodopvanglocatie voor minderjarige vreemdelingen zal deze druk toenemen. In dit kader is met het COA de afspraak gemaakt om zelf leslokalen beschikbaar te stellen voor onderwijs. Hanzeplaza biedt hiervoor de ruimte. Over de inzet van leerkrachten voor deze doelgroep zijn de betrokken partijen met elkaar in overleg.

Onderwijs gedurende de opvangtermijn van 30 AMV's aan de Europaweg is nog niet gewaarborgd. Betrokken partijen zijn hierover met elkaar in overleg. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om de doelgroep gedurende deze termijn (circa twee maanden) onderwijs te blijven geven in Ter Apel.

Openbare orde en veiligheid

De realisatie van de noodopvang voor AMV's aan Hanzeplaza is afgestemd met de collega's van Openbare Orde en Veiligheid. Hoewel de veiligheid op het terrein zelf onder verantwoordelijkheid van het COA valt, nemen zij de directe buurt in ogenschouw en acteren zij conform de (regionale) afspraken hieromtrent (zie hiervoor ook collegevoorstel 195208-2023 'Invulling randvoorwaarden Bestuursovereenkomst asielzoekers en Oekraïense ontheemden' van steller

5.1.2e

Zorg

Voor eerstelijns zorg zal de locatie Hanzeplaza gekoppeld worden aan een GZA praktijk op een van de reeds bestaande COA locaties binnen de gemeente. Er wordt daarmee geen verhoogde druk op de reguliere eerstelijnszorg in de gemeente verwacht.

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

De in dit voorstel genoemde realisatie van de noodopvang voor AMV's in Hanzeplaza en de tijdelijke opvang van AMV's aan de Europaweg voldoet aan de wens van uw college om de opvangcapaciteit voor AMV in de gemeente Groningen te vergroten. Daarnaast past de realisatie binnen de voorgenomen opvangactiviteiten van de Groninger gemeenten zoals afgesproken in de bestuursovereenkomst Opvang asielzoekers en Oekraïense ontheemden van 10 februari 2023. Voorstel is dan ook om in te stemmen met de realisatie van de noodopvanglocatie in Hanzeplaza en tevens kortdurend opvang te verlenen aan AMV's aan de Europaweg totdat Hanzeplaza is opgeleverd.

Publiciteit

Direct nadat uw college heeft besloten met onderhavig voorstel in te stemmen, zal er een brief naar de omwonenden en omliggende bedrijven worden gestuurd. Voordat de eerste bewoners worden geplaatst krijgen omwonenden en ondernemers vanuit het COA een rondleiding door het nieuwe complex. **Verder nog een persbericht?**

Vervolg

Na het akkoord van uw college zal het COA per direct 30 AMV's huisvesten aan de Europaweg. Wat betreft de communicatiestappen wordt verwezen naar hetgeen hieromtrent vorenstaand is opgenomen.

Lange Termijn Agenda

Geen.